

Systém, který pracuje na principu, že dítě je přítěž, je odsouzen k záhubě. Komentář Štěpána Chába

- CZ24 News | 28. prosince 2023

ČESKO: Důchodová reforma z ruky nynější vlády je vysloveně protirodinná. Nepodporuje mladé lidi v tom, aby založili rodinu, ale aby si místo toho spořili na stará kolena. Zároveň ovšem náš dosavadní průběhový důchodový systém samotnou existenci rodiny nezohledňuje. Rodič se čtyřmi dětmi je v důchodovém systému posuzovaný stejně, jako člověk, který se vědomě rozhodl děti nemít. A tudíž nedat průběhovému systému to, co je jeho základem. Tedy děti, budoucí plátce daní i sociálních odvodů na důchody.

Vede to k bezdětným manželstvím, nebo manželstvím, kde je jen jedno dítě. Což jednoduchým výpočtem vede k jedinému – k další výhledové krizi průběhového důchodového systému, kdy nebude dost lidí na uživení důchodců. A to celé povede kam? K postupnému rušení průběhového systému a masivní podpoře bankovního sektoru tím, že se lidem přikáže, aby si šetřili v nějakém na oko sympatickém investičním fondu. Kynout z toho budou banky, rozhodně ne budoucí důchodci, kterým první větší nezvládnutá inflace nebo finanční krize vymete život v papučích u rodinného krbu ze snů a nahradí ho bezdomoveckým táborákem někde pod mostem velkoměsta. To není důchodová reforma, ale důchodová deformace, na které obyčejný člověk jen pohoří, a důchod v Karibiku si užije spekulant už někdy ve třiceti.

Jistě, důchodové investiční fondy budou se zárukou státu, tedy jakýms takýms způsobem bezpečné. Ovšem u takového systému není zohledněná péče o děti a porodnost jako taková. Pokud bude mít rodič víc než jedno dítě, odsoudí se do stáří v bídě. Nebude mít možnost a ani schopnost si na důchod ušetřit dost, protože peníze sype do dětí. Už teď jsou rodiny nejohroženější skupinou obyvatel. Většina nebude mít na to, aby si ušetřila na stará kolena. A to hned ve dvou verzích. Pro tátu i mámu. Začít si někdy v pětadvaceti odkládat za každého dva tisíce měsíčně do fondu a ušetřit tak za 40 let něco k milionu korun? Pro mnohé rodiny naprosto nepředstavitelné, a to, i když je to vlastně minimum a vyžít se z toho v důchodu nedá. Teď platí nájmy, jídlo, děti, nezbyvá jim dost na to, aby si šetřili a ušetřili. A tak je rodič systémem velmi citelně trestaný za to, že vůbec dítě má. Systém, který pracuje na principu, že dítě je přítěž, je odsouzen k záhubě.

Nedostatek podpory rodin nynější vláda nahradila takzvaným výchovným. Tedy že za každé narozené dítě dostane žena k důchodu navíc pětistovku. Promiňte, to není ono. To není prorodinná politika, to je jen velmi opožděné zohlednění toho, že ženy jsou v pracovních záležitostech znevýhodněné tím, že se většinou starají o děti a nedělají bez přerušení kariéru jako muži. Pětistovka výchovného je příjemný krok dopředu, ale krok dokonale nedostatečný. Výhled dvacetiletého člověka na to, že někdy v sedmdesáti dostane měsíčně k důchodu o pětistovku víc, není motivace k tomu, aby si založil rodinu.

Jak to řeší státy jinak? Nastartováním migrace. Němci svého času radostně tleskali nad tím, že vysoké počty migrantů pomohou Německu zvládnout financovat důchodový systém. Podobně uvažuje nejspíš i naše vláda podpisem pod Migrační pakt nebo slovy prezidenta Pavla v Itálii o pomoci s migrací. „V Česku je vůle přispět k ochraně vnějších hranic Evropské unie, k lepší readmisní politice, k tomu, že budeme sdílet břímě migrace,“ řekl doslova Petr Pavel, informoval o tom například Deník. Sdílet břímě znamená, že migrací budeme řešit uvádající porodnost a zadržující se důchodový systém? Němci to tak udělali. Nejsem si jistý, jestli kvůli tomu stále plesají radostí jako v roce 2015.

Problém s nízkou porodností nyní vláda zatím jen prohlubuje. Nesnaží se vymyslet systém podpory rodin, který by vedl k udržitelné hladině porodnosti, tedy vymyslet, jak dítě udělat hlavní motivací pro spokojený důchod. Za bolševika se říkalo – jedno dítě za tatínka, jedno za maminku a jedno pro stát. Zní to hrozně, ale ten princip je správně. Teď je dítě přítěž, břemeno, koule na noze. S investičními fondy místo průběhového systému bude dítě pro mnohé nezvladatelná přítěž. A tak si ho nepořídí. Nebo jen jedno.

Teď jsme v situaci, kdy je absurdně zvýhodněný ten, který z vlastního rozhodnutí děti nemá. Z jednoduchého důvodu. Nemá výdaje s dětmi, přesto se nechá na stará kolena živit průběhovým systémem. U toho si může spořit na důchod. Rodič naopak může spořit jen velmi omezeně, protože peníze investuje do dětí. Ale přitom dá rodič do systému další daňové poplatníky, vytvoří za sebe náhradu v průběhovém důchodovém systému, aby ten mohl jet jako promazaný. Oba, jak bezdětný, tak i rodič, jdou do důchodu stejně, stejně odevzdávali desátky na sociálním pojištění, ovšem bezdětný za sebou nenechal náhradu. A tak nabourává systém. Jeho volba (pro společnost ovšem hraje roli parazita na jinak rozumném systému mezigenerační solidarity, pokud se pro bezdětnost vědomě rozhodl), ale politická moc by měla s takovou eventualitou počítat a mít pevně ve svém výhledu podporu rodin jako kořenů pro dobře fungující stát. Zásadní otázka tak musí u politiků znít jediná, jak zohlednit počet dětí v důchodovém systému a zvýhodnit rodiče. Oba rodiče. Pokud dojde k dehumanizaci prostřednictvím investičních fondů, bude porodnost nadále utěšeně uvadat. Rodiny s jedním dítětem? Je to dost? Neměl by stát mít větší ambice v podpoře rodin? Aspoň dvě nebo tři děti? Ona ta rodina pak dává i větší smysl.

Ovšem pokud je cílem nahradit domácí obyvatelstvo migrací, není problém. V tom případě to vlády, jedna za druhou, dělají správně. S minimální porodností nebude ani jiná cesta.

AUTOR: Štěpán Cháb

[ZDROJ](#)